

4^e Predikatie over Johannes 20:22, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 28 juni 1953 te Den Haag*

Gezongen: Psalm 107:1 en 2.

Gelezen: De Wet des Heeren; Johannes 3:1-21.

Aan deze dienst ging een huwelijksbevestiging vooraf.

Gezongen: Psalm 105:1, 2 en 3.

We vragen, mijn zeer geachte toehoorders, nog weer uw aandacht voor het 22^e vers van het 20^e hoofdstuk van het Evangelie van Johannes:

‘En als Hij dit gezegd had, blies Hij op hen, en zeide tot hen: Ontvangt den Heiligen Geest.’

We hebben voor acht dagen opgemerkt dat in de Heilige Schrift de Heilige Geest wordt vergeleken met de wind. We hebben u enige teksten genoemd, waaruit dit blijkt. In onze predikatie van de vorige rustdag hebben we dan iets opgemerkt aangaande de noodzakelijkheid – de wind immers is voor het mensdom, voor het leven, volstrekt noodzakelijk – aangaande de noodzakelijkheid van de Heilige Geest, zowel van Zijn inwooning als van Zijn bearbeiding.

We gaan nu vanmorgen nog weer verder met de overdenking van deze stof, en zeggen: Waar de wind waait, daar komt alles in beweging. Deze uitspraak behoeft geen betoog verder, we weten het. Maar zo is het nu ook wanneer de Heilige Geest gekomen is. En aan de dingen die ik nu hoop te noemen, kunt gij uzelf toetsen in betrekking tot de vraag of u de Heilige Geest geschonken is.

De mens is in geestelijk opzicht dood, dus gevoelloos. Door de zonde is hij afgesneden van God, Die de Bron en de Bewerker is van alle leven. Deze mens verkeert in gevaar. God wil van hem Zijn beeld terug; Hij kan

* De eerste en tweede preek over Johannes 20 vers 22 zijn gepubliceerd in de bundel 2000-’02 (blz. 344 e.v. en 352 e.v.). De derde preek is niet beschikbaar.

en zal hem nooit aannemen zoals hij is van zichzelf en in zichzelf. De Wet dreigt hem met haar verschrikkelijke vloek: ‘Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen’ (Gal. 3:10). Maar er wordt geen aandacht aan geschonken. Een mens is gevoelloos. Hij hoort de predikatie, hij leest in de Heilige Schrift of in een stichtelijk boek – en hij gaat verder; hij doet alsof hij niet gelezen en niet gehoord heeft. Eén van zijn betrekkingen, van zijn bekenden wordt weggenomen – hij treurt, en het is hem aan te zien dat hij in smart, grote smart is, maar na verloop van tijd blijkt het dat het bij hem gesleten is, en ook dat het verder geen uitwerking op hem gehad heeft. Er zijn roepstemmen, somtijds heel ernstige, en dan gebeurt het dat onder de invloed daarvan er het een en ander verandert, dat er voornemens zijn, maar het treedt al spoedig aan de dag dat het alles bij het oude gebleven is. Men wenst herstel van gezondheid wanneer men ziek is, en men hoopt nog lang te mogen leven.

Wanneer de mens in zijn eer wordt aangetast, dan springt hij op, hij beklagt zich en somtijds kan hij er niet over zwijgen. Als de eer Gods aangerand wordt, voelt hij niets! Het gaat hem niet, het gaat hem in de verste verte niet door merg en been. Wanneer, zoals dit tegenwoordig het geval is, in het algemeen onder de mensen, de Naam Gods ijdel wordt gebruikt, dan moest u pijn in het lichaam voelen. Maar u voelt deze pijn niet, omdat er geen gevoel is voor wat God wedervaart. Gij hebt, wanneer ik mij zo mag uitdrukken, wel medelijden met uzelf, maar gij hebt geen medelijden met God. Gij leeft mee met uzelf, maar ge leeft met God niet mee.

God is in de Persoon van de tweede Persoon in het Goddelijk Wezen mens geworden. Hij heeft gerechtigheid verworven en de vreselijke straf op de zonde gedragen. Hierdoor is Hij de oorzaak geworden van de zaligheid. Deze zaligheid wordt de mens onder het oog gebracht, hij wordt erop gewezen, de zaligheid wordt hem aangeboden – er is geen stem en geen opmerking. Het is: ‘Wie zal ons het goede doen zien?’ (Ps. 4:7). Voedsel en deksel, mooie kleren, om er ver boven zijn stand in gekleed te gaan, de goedheid Gods te bespotten, en allerlei aangenaamheden en gerieflijkheden in het leven, vooral gezondheid en krachten – maar wat het goede is, daarvoor is geen aandacht. En Wie het is Die het goede schenkt, of volgens onze gedachten schenken moet, deze vraag wordt óók niet gedaan.

Zó leeft de mens! Zó leeft gij, als ge niet door een waarachtig geloof in Jezus Christus gevonden zijt. Ge zijt een godloochenaar, en ge werpt de blijken van de goedheid des hemels God in het gezicht. Ge zegt: 'Wijk van mij, want aan de kennis Uwer wegen heb ik geen lust' (Job 21:14). Zo leeft ge, en als God het niet verhoedt, dan sterft ge ook zo. Dat is uw toestand, de toestand van ieder mens die nog buiten God leeft.

Maar de Heilige Geest brengt hierin verandering. En het is alleen de Heilige Geest Die hierin verandering brengen kan. De Heilige Geest maakt dat de mens gaat nadenken. Ik heb u dikwijls in mijn predikaties gezegd dat men tegenwoordig niet meer nadenken kan. Als ik zoiets uitspreek, vraagt gij dan weleens hoe zo gesproken kan worden, wat de reden, wat de oorzaak is dat de mens niet meer kan nadenken in deze tijd? Ge moet voor deze vraag u eens stellen. En wanneer u daarbij het hemelse licht geschonken werd, dan zou u tot ontstellende gedachten komen, in betrekking tot uzelf, in betrekking tot de uwen en in betrekking tot het gehele mensdom, ook dus in betrekking tot uw volk. Want, er wordt wel geroepen, hier en daar en elders: 'Het kan zo niet blijven, het kan zo niet gaan. Het moet veranderen. En als het niet verandert, dan...' Maar wat moet er nu eigenlijk veranderen? En hoe moet wat er is, veranderd worden? Er is nog nooit – als u kunt, onthoud dit eens – er is nog nooit een levensvraag beantwoord, voordat men gekomen was tot zichzelf. 'Met de ootmoedigen', zegt hierom de Spreukendichter, 'met de ootmoedigen is wijsheid' (Spr. 11:2).

De Heilige Geest brengt een mens tot nadenken, zodat deze zich reenschap gaat geven van allerlei zaken. Hij vraagt: 'Is er een God? Wat is God? Wie ben ik? Waar ben ik vandaan gekomen? Waar ga ik naartoe? Nu ben ik op aarde en het is voor mijn gevoel wel of ik hier altijd blijven zal, maar ik weet toch dat dit zo niet is. Als ik dan niet meer hier ben, waar zal ik dan wezen? Hoe zal ik het hebben na mijn dood? Hier heb ik mijn werk, hier heb ik mijn kleine onzondige genietingen' – om van de zondige nu niet te spreken – 'hier heb ik mijn vader en moeder, hier heb ik mijn vrouw en kinderen, mijn man, hier geniet ik van mijn gezondheid, ik heb lust in mijn werk, ik ben blij dat ik er de krachten voor heb. Maar ik begrijp heel goed dat wanneer ik er niet meer ben, deze dingen er ook niet meer zullen zijn. Ik vind er mijn genoegen in hier. Waar zal ik dan mijn genoegen in hebben?

Wat zal mijn leven dan eigenlijk wezen?’ Men ziet zich, aanvankelijk bearbeid door de Heilige Geest, dus gesteld voor tal van vragen. En de vragen krijgen een allesbeheersende betekenis. Het is met onze rust gedaan. Er wordt veel veranderd. Er komt een alarmgeroep. ‘Wat moet ik doen?’ – dat wordt ten slotte de vraag – ‘wat moet ik doen opdat ik zalig worde?’ (Hand. 16:30). En daar staat dan de mens. En nu één van tweeën: op deze vraag moet hij een antwoord hebben, of hij kan niet verder meer leven. Hij ziet dat hij buiten de beantwoording van deze vraag verkeert in de grootste gevaren. Hij zou zijn verstand wel kunnen verliezen. En het Opperwezen zou hem wel kunnen toelaten om de hand aan zijn leven te slaan.

Zie al deze dingen in de Heilige Schrift. Zacheüs is een overste der tollenaars. Hij hoort dat de Heere Jezus in zijn nabijheid is. Zacheüs denkt: ‘Nu of nooit. Ik heb de kans om Jezus te zien. Wellicht, ja hoogstwaarschijnlijk, krijg ik deze kans niet meer terug.’ Maar er zijn zoveel mensen, en hij is zo klein van persoon. Hij klimt in een boom. Het moet, en het zal. En ge weet met welke uitkomst. Men spreekt weleens van ‘het heilige moeten’. Wat een zegen in het leven is dit moeten niet in betrekking tot tijdelijke en lichamelijke dingen, maar het is ook een zegen in betrekking tot geestelijke en eeuwige zaken. Het heilige moeten – móéten. Niet wensen, niet begeren, niet er wat voor voelen – móéten. En wanneer het dit niet wordt, dan komt u er niet.

Nicodemus heeft al veel gehoord van de Heere Jezus. ‘Ja,’ denkt Nicodemus, ‘wat Jezus van Nazareth predikt, is heel anders dan wat in mijn omgeving, in mijn kring, voor waarheid gehouden wordt, heel anders. Ik zou weleens een ontmoeting met Hem willen hebben, met deze nieuwe Leraar.’ Maar er is nog een leeuw op de weg: de mensen. Ja, de mensen! Een mens vreest zijn naaste, maar hij vreest God niet. De mensen! ‘Wat zullen de mensen zeggen?’ Maar de drang wordt onwederstandelijk: hij gaat, hij móét gaan, zij het ook dat hij de duisternis afwacht.

Saulus van Tarsen deed het met een mening over Jezus van Nazareth (Hand. 26:9). Hij hoopte het er altijd mee te kunnen doen. Maar, de wind, de Geest is gekomen – op de weg naar Damascus ligt hij, en vraagt hij: ‘Wie zijt Gij, Heere?’ (Hand. 9:5).

Gezongen: Psalm 81:10, 11 en 12.

Toehoorders, wanneer zijt ge een ernstig mens geworden? In welke omstandigheid was u? Wat bracht u ertoe? Wat verstaat ge van de dingen die we genoemd hebben? Zijt gij ontrust geworden? Antwoord eens op deze vragen. Zijt ge ontrust geworden, zó dat ge rust noch duur hadt, dat ge ervan overtuigd waart dat het zo niet blijven kon, dat het veranderen moest? Zijt ge in verlegenheid gebracht? Vele mensen, godsdienstige mensen, komen nooit in verlegenheid, ofschoon ze zich houden voor goede christenen, hopen naar de hemel te gaan. Maar als de Geest komt, dan komt ook de verlegenheid, diepe verlegenheid. U ziet het in de pinksterlingen (Hand. 2:37), u ziet het in de stokbewaarder: 'Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' (Hand. 16:30). Want het staat wel alles in de Bijbel duidelijk beschreven, maar wat ontbreekt? Het hart om met de Schrift werkzaam te kunnen zijn tot zijn eigen behoud. Een mens zou zijn gehele leven ernstig in de Heilige Schrift kunnen lezen zonder iets van betekenis op te doen.

Let maar op de kamerling. Hij las wel, maar hij verstond niet wat hij las. En het is zonder twijfel uw ondervinding ook, wanneer gij geleerd hebt ernst met de dingen te maken. Zijt ge in verlegenheid gebracht, in zo grote verlegenheid dat ge het niet meer wist? 'Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' Is er uitkomst gekomen van Boven? Heeft Zich God geopenbaard in Zijn Zoon? Dit is een van de allergewichtigste vragen van de christelijke religie, zo niet de gewichtigste. *Heeft Zich God geopenbaard?* De meeste mensen denken dat de Bijbel voldoende is. En nu hebben ze het uit de Bijbel, als ze vroom zijn, godsdienstig. Maar de Heilige Schrift is niet voldoende. Christus vergadert Zijn Kerk door Zijn Woord en Geest, staat er in onze Catechismus (antw. 54). Dan alleen is de Bijbel voldoende, wanneer de Heilige Geest hem uitlegt in ons hart. Dat was ten aanzien van de kamerling geschied, nadat hij het onderwijs van Filippus ontvangen had. Want toen hij water zag en zijn begeerte te kennen gegeven had om gedoopt te mogen worden en Filippus hem zei dat het geoorloofd was indien hij geloofde van ganser harte, zei hij: 'Ik geloof dat Jezus Christus de Zone Gods is' (Hand. 8:37).

Zijt gij tot de Heere Jezus geleid? Hoe is het geloof gewerkt? Dat wilde ik wel van u weten. Hoe is het geloof gewerkt? Hebt u hier een antwoord op? Gij zegt: 'We geloven.' Ik vraag: hoe is het geloof gewerkt? U wilt u

toch niet met opzet bedriegen voor de eeuwigheid? ‘Nee,’ zegt ge, ‘nee.’ Dan, nog eens, vraag ik hoe het geloof gewerkt is. Bent u geleid tot de Heere Jezus? Ja, een benauwdheid, een hevige benauwdheid, en dan een evangelische tekst, en dan te menen dat men gelooft – dat komt nog al eens voor, maar het is het niet. Het is louter bedrog! Hoe zijt gij tot Christus gekomen? Want anders zal de Heere Jezus tot u zeggen: ‘Ik ken u niet vanwaar gij zijt’ (Luk. 13:25).

Zijt gij een nieuw mens geworden? Toen ik voorlas Johannes 3, is de gedachte door mij heen gegaan: ik moest mijn toehoorders de vraag eens voorleggen wat de wedergeboorte is. Wat is de wedergeboorte? Ik heb dikwijls in kringen waarin de waarheid niet gevonden wordt, gehoord het volgende: ‘Als een mens veranderd is, werkzaam geworden is, zijn zonde heeft leren kennen en betreuren, en hij enig gezicht ontvangen heeft op de verlossing of op de weg van verlossing (zoals dat dan in zulke kringen wordt uitgedrukt), dan zijn dat de beginselen van de wedergeboorte.’ En voor ú, wat zijn ze voor u? Voor mij zijn ze de uitingen van het ongeloof, van het verdoemelijke ongeloof!

Vraag aan zo iemand eens, verondersteld dat er een is die zo werkzaam is, vraag hem eens: ‘Zoudt ge niet graag zalig worden? Zoudt ge niet graag bekeerd willen wezen? Zoudt ge niet graag dit, zoudt ge niet graag dat... Hebt ge geen betrekking op Gods volk?’ Dan zal hij zeggen: ‘O ja, o ja!’ En hij zal de Alwetendheid misschien wel erbij noemen. ‘O ja!’ En wat is dat nu? Er staat in de Heilige Schrift, om maar één tekst te noemen: ‘Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal met hem avondmaal houden, en hij met Mij’ (Openb. 3:20). Wat blijkt nu uit de Schrift, waarmee de godsdienstige mensen zeggen zoveel op te hebben? Wat blijkt nu uit de Schrift? Geheel het tegenovergestelde van wat er in zulke kringen geleerd wordt, en van wat zo’n mens zegt. Zo iemand zegt dat hij gewillig is om Christus aan te nemen... maar als hij nu maar wist dat God gewillig is. Terwijl God zegt: ‘Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve’ (Ezech. 33:11). Wie spreekt nu de waarheid, het Woord, de Heere, of deze mensen? Maak het maar uit, maak het uit. Want het Opperwezen alleen weet hoeveel

duizenden en nog eens duizenden door deze leer rampzalig verloren gegaan zijn.

Verstaat u de wedergeboorte? We zijn samen. Zouden we elkaar kunnen zeggen wat de wedergeboorte is? Maar dan naar de beschrijving die de Heilige Geest doet in ons hart. De beschrijving die de Heilige Geest ervan doet in de Schrift, komt dan wel. Maar laat ons eerst letten op de beschrijving van de Heilige Geest van de wedergeboorte in ons hart. Ik vraag aan u, *ik vraag aan u*: wat is de wedergeboorte? En ge zijt een dwaas als u nalaat op deze vraag het antwoord te geven, of te zoeken het antwoord erop te mógen geven! Want hoor het: ‘Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien’ (Joh. 3:3). Zijt u vernieuwd? De vernieuwing is de wedergeboorte. Hebt u zich bekeerd tot God, overgegeven?

Er zijn twee zaken waaraan een mens moet gestorven zijn voordat hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselt. De ene is de wereld. We moeten niet alleen niet léven in de wereld, maar we moeten een afschuw hebben van de wereld. Dat wil niet zeggen dat we nog niet eens naar de wereld lonken. Helaas is dat wel het geval. Maar in het diepst van onze ziel moeten we van de wereld een afschuw hebben. We moeten in de eerste plaats aan de wereld gestorven zijn. En dan, in de tweede plaats, moeten we gestorven zijn aan onze eigen gerechtigheid. Wie aan zijn eigen gerechtigheid gestorven is, verstaat het woord dat ook u bekend is en te vinden is in Romeinen 7: ‘Zo dan, mijne broeders, gij zijt ook der wet gedood door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt worden eens Anderen, namelijk Desgenen Die van de doden opgewekt is’ (vs. 4). Deze twee zaken zijn volstrekt nodig ondervonden en gekend te worden.

Wanneer u zou moeten belijden dat u deze twee zaken niet kent, dan zeg ik u dat ge uit het Woord kennis zult vergaderen, dat ge eerlijk met uzelf zult omgaan, en dat gij zo dikwijls als ge iets opmerkt in de Bijbel, u afvraagt: ‘Wat versta ik daar nu van?’, dat wil zeggen: ‘Wat heeft de Heilige Geest mij daarvan geleerd?’ Alweer, anders zult u uw hele leven de Bijbel kunnen lezen en er niets anders van hebben dan verscherping van uw oordeel. Kon u zo handelen, dan zou dat een middel kunnen wezen dat u in het gemis kwam van God en in het gemis kwam van Zijn beeld. U is toch niet bekeerd zonder dat u in het gemis van God en van Zijn beeld gekomen was?

Als u eens wat ziet van de dingen, wanneer u eens uitgeholpen wordt, en het brengt u dan tot blijdschap – God beware u hier, want dit is Christus niet. Dit is Christus niet! Het is het Opperwezen bekend hoeveel mensen hier een verkeerde stap gedaan hebben. Ik heb u weleens gezegd dat ik een brief hoorde voorlezen van een dochter aan haar vader. Ze beschreef wat ze ondervonden had. ‘O vader,’ schreef ze, ‘ik was er toch zo dichtbij.’ En omdat ik de brief hoorde voorlezen, merkte ik op: ‘En de eeuwigheid was er nog tussen.’ Geloven is geen makkelijk werk, waarlijk geloven, op God vertrouwen, dat is niet gemakkelijk, dat is een zaak die geschonken worden moet. Gij kunt er weleens over praten, maar dat gepraat moet ook een einde nemen. We moeten ophouden onze vrome opmerkingen ten beste te geven. We moeten eens afsteken naar de diepte, en ons eens afvragen wie we op de posten zijn. Het antwoord op deze vraag is van zo grote betekenis. Op de posten, dat is in de grote moeilijkheden.

Stel u open voor de invloed van de Heilige Geest. U weet wel wat het is zich open te stellen voor iets. U zit in uw woning, ge hoort de tonen van de muziek, er komt een optocht voorbij. Wat doet u? Naar alle waarschijnlijkheid loopt u naar het raam om te zien wat er gebeurt, wat er is. U stelt zich open voor wat er passeert. Maar zo heeft Zacheüs zich opengesteld voor de Heere Jezus, toen Deze voorbijging. Stel u open.

Het zou kunnen wezen dat u het niet goed wist, dat u zich de vraag stelt: ‘Ja, héb ik het geleerd, of heb ik het niet geleerd?’ Dan moet u zich oefenen in te komen tot en u over te geven aan de Heere Jezus. En let dan op de uitkomst. Want gij die zo spreekt, hebt honderden malen misschien al de kenmerken van het leven gehoord. En dit heeft u naar uw eigen woorden toch nog geen rust gegeven: u weet het nog niet. En geloof maar, toehoorders, dat er heel wat zijn onder degenen die een belijdenis hebben, die voelen dat ze het eigenlijk nog niet weten. Als gij nu tot hen behoort, volg dan deze raad op. Vlucht tot Jezus en geef u aan Hem over, en laat uzelf met al het uwe, met uw zonden en deugden, in Zijn hand.

Amen.

Gebed:

Ach, Heere, zegen wat gezegd is. Vergeef het zondige erin, en gebruik het, hoewel het bevekt was, om Uzelf groot te maken, de waarheid luister

bij te zetten, en mensen te brengen, te trekken tot U. Onze toestand is U bekend. We zijn gevallen mensen, en we zijn mensen die uit alles uitgevallen zijn, zonder U, zonder Christus, ‘vervreemd van het burgerschap Israels, vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende’ – al is het ook dat we ruim van onze hoop spreken – ‘geen hoop hebbende’.

Ach, het behage U om de woorden der Schrift, en die van de verzen die we gezongen hebben, en wat er gepredikt is, tot ons en *in* ons te brengen. Het behage U aandacht te wekken en belangstelling, diepe belangstelling, ook verlegenheid te werken – en waar verlegenheid is, behoefte en blijvende behoefte aan het antwoord op de vragen. Want wij hebben geen antwoord op de levensvragen. Zolang als er mensen zijn, is er over U gedacht en gesproken, en ook over vele andere dingen die met U in verband staan. Maar nooit ontving iemand een antwoord. Het was een pogen om de werkelijkheid te benaderen. Maar als men meende dat men dit gedaan had, dan was er de eeuwigheid nog tussen.

Heere, Gij hebt het antwoord. En we mogen zeggen, en laat ons niet nalaten dit te zeggen: Gij *zijt* het antwoord. Als U Zich in ons hart bekendmaakt, dan hebben we niet alleen U, maar ook het antwoord, het antwoord op alles. En voor zover sommige dingen ons dan nog duister zijn, wij mogen tot U komen, zoals de dichter van de oude dag dit gedaan heeft: ‘Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij geleiden.’ En dan antwoordt Gij, vroeger of later, al naardat het voor ons nodig en U tot eer is. Ach, geef ons een verborgen leven.

Laat ons niet te ver de wereld ingaan. Doe ons in ons hart van haar gescheiden zijn. Laat ons niet te veel van de wereld eisen. Doe ons matig zijn in alle dingen. Laat ons hart uitgaan naar de dingen van Uw Koninkrijk en naar U – en naar kracht, opdat wij strijdende mogen bevonden worden tegen onszelf, tegen de zonde en de ongerechtigheid. Is de toestand van een mens, waar hij gevallen is, altijd gevaarlijk, in deze tijd mag hij wel bijzonder gevaarlijk genoemd worden. Immers, wij zijn losgeslagen mensen en we weten niet meer wat waarheid is. Er is een schouderophalen, er is oppervlakkigheid, er is onverschilligheid. Er is een vragen: ‘Wie zal ons het goede doen zien?’

En hoe groot zou het nu wezen als wij, levende in zulk een tijd, door U waren terechtgebracht! Dit zou toch onuitsprekelijk groot wezen. Laat

het er ons door Uw genade om te doen zijn, om te doen zijn dat we door U wandelen in het midden van de paden des rechts. En vergeef ons ons afwijken, uit kracht van Uw verbond.

Amen.

Gezongen: Psalm 106:25 en 26.

5^e Predikatie over Johannes 20:22, uitgesproken door ds. J.P. Paauwe op 12 juli 1953 te Den Haag

Gezongen: Psalm 30:1, 2 en 3.

Gelezen: De Twaalf artikelen des geloofs; 1 Korinthe 2.

Aan deze dienst ging een huwelijksbevestiging vooraf.

Gezongen: Psalm 49:1.

Wij hebben, mijn zeer geachte toehoorders, enige keren gesproken over het 22^e vers van Johannes 20:

‘En als Hij dit gezegd had, blies Hij op hen, en zeide tot hen: Ontvangt den Heiligen Geest.’

Vanmiddag vragen wij weer uw aandacht voor deze tekst.

‘...*blies Hij op hen.*’ Wij hebben gezegd dat er grote overeenkomst is tussen de wind en de Heilige Geest, en wij hebben u enige zaken genoemd waaruit dit duidelijk blijkt. Wij gaan voort met u in dit verband op een en ander te wijzen.

Wij weten allen dat de wind de wolken verdrijft en de lucht helder maakt. Zo doet ook de Heilige Geest. De apostel Paulus zegt in het u voorgelezen hoofdstuk dat de natuurlijke mens niet begrijpt de dingen die des Geestes Gods zijn, dat ze hem dwaasheid zijn, en door hem niet kunnen worden verstaan, omdat ze geestelijk, dat is door de Heilige Geest, moeten onderscheiden worden (1 Kor. 2:14). En dit is ook zo.

Wij hebben een mening, geen overtuiging. Het woord van de blindgeborene van wie u leest in Johannes 9: 'Eén ding weet ik, dat ik blind was en nu zie' (vs. 25), is het getuigenis en de belijdenis van al degenen die de Heilige Geest ontvangen hebben. Wij geloven dat God bestaat, maar wie of wat is God? En wat is Hij voor ons? En wat zijn wij voor Hem? Er is in de ganse wereld, buiten degenen die de Heilige Geest hebben ontvangen, niet één mens die in staat is deze vragen te beantwoorden. Gij allen weet het; gij wordt dit bij uzelf gewaar. Het is waar, wij hebben de Bijbel, maar wij bezitten niet het vermogen om door middel van het woord van de Heilige Schrift te verstaan de grote levensvragen, te begrijpen wat God is en wat wij zelf zijn en hoe wij in dit leven tegenover het leven en de dood hebben te staan. Wij lezen de Heilige Schrift zonder haar te begrijpen, evenals de kamerling van wie in Handelingen 8 gesproken wordt (vs. 31). Maar is nu de Heilige Geest iemand geschonken, dan wordt hij door de Heilige Geest geleid in de waarheid. En dit heeft ten gevolge dat hij wetenschap bezit, de waarheid verstaat gelijk zij in Jezus is.

Wat verstaat dan een mens aan wie de Heilige Geest geschonken is? Uit de antwoorden die ik op deze vraag zal trachten te geven, kunt u opmaken of u behoort tot degenen in wier hart de Heilige Geest woont en werkt.

Men verstaat God. Men had over Hem horen spreken, van Hem gelezen – het was gebleven bij indrukken, tenslotte bij letters. De mens aan wie de Heilige Geest geschonken is, aanschouwt God. Hoor het maar. In het 42^e hoofdstuk van het boek van Job vinden wij een belijdenis van hem van deze inhoud: 'Met het gehoor des oors heb ik U gehoord, maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw, in stof en as' (Job 42:5, 6). Dit is het zien of het kennen van God. Bij de apostel Paulus vinden wij dezelfde zaak met andere woorden beschreven: 'Wij allen, met ongedekten aangezichte de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwende, worden naar hetzelfde beeld in gedaante veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als van des Heeren Geest' (2 Kor. 3:18).

Als iemand de Heilige Geest geschonken is, dan kent hij ook zichzelf. De apostel Paulus schrijft in Romeinen 8 vers 7: 'Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet; want het kan ook niet.' Wij wisten, niet geheel van zelfkennis ontbloot als wij waren, dat er iets vijandigs in ons was tegen God en tegen

onze naaste en tegen ons welzijn. Maar dat wij vijandschap waren zonder meer, dat wisten wij niet. Dat er geen gedachte, geen beginsel van een gedachte in ons kon oprijzen, of het was vijandschap tegen God, dat was ons niet bekend. En wij wilden het niet weten. Waar is een mens die wil weten wat hij is? Wijs hem op zijn fouten, zeg hem dat hij in gebreke gebleven is, gezondigd heeft, zondigt, dat hij de plaatsen zoekt waarin hij alleen kan zijn om te kunnen zondigen, dat hij de ganse dag staat naar begeerlijke dingen, die intussen verkeerd zijn, zeg hem dat – hij zal niet aanvaarden wat u zegt, hij zal zich verharderen, ertegenin gaan en desnoods zijn toevlucht nemen tot de leugen. Als iemand de Heilige Geest ontvangen heeft en hem wordt gezegd, zoals eenmaal tot David: ‘Gij zijt die man’ (2 Sam. 12:7), en de Heilige Geest werkt in hem, dan zal hij zeggen: ‘Die man? Erger, veel erger ben ik! Het is niet te zeggen hoe erg. Ik ben een verloren mens, verloren in de zonde, niet waardig een plaats in de hemel noch op de aarde.’ Dit is zelfkennis. En al het andere is gruwel, leugen en bedrog. En daar leeft de mens in, en in deze afschuwelijke dingen sterft hij als hem de Heilige Geest niet wordt geschonken.

Als iemand de Heilige Geest gegeven is, dan verstaat hij wat het betekent wanneer de Heilige Schrift zegt dat er verbonden zijn. Er zijn er twee. Er is een verbond der werken en er is ook een verbond der genade. En nu kan men daarover weleens iets lezen, en een dominee kan daarover weleens een opstel leveren, predikatie genoemd, maar zonder de inwoning en bearbeiding van de Heilige Geest is er geen sterveling op aarde die in staat is om te zeggen wat deze twee verbonden betekenen, en om te verklaren dat ieder mens van nature onder het hoofd van het eerste verbond is en dat wie de Heilige Geest heeft ontvangen onder het Hoofd van het tweede verbond zich bevindt. Het eerste verbond is Adam en het tweede verbond is Christus. En als u meent dat u genade bezit, dan moet u zich afvragen of u deze leer verstaat, en of zij gegraveerd staat in uw hart, of u werkelijk, voordat u geloofde in Christus, dus voordat u kwam onder het Hoofd van het verbond der genade, zag dat u zich bevond onder het hoofd van het eerste verbond, Adam. Het is niet mogelijk om iets van het Evangelie te leren verstaan, als men zich niet schuldig gezien heeft aan de zonde en aan de toegerekende schuld van Adam. Ik weet heel goed dat dit ouderwets genoemd is, dat de godsdienstige wereld, dat alle kerken teza-

men genomen hier allang mee gebroken hebben, al worden deze dingen dan nog weleens hier of daar genoemd. Maar u moet niet vergeten dat wij op weg zijn het gehele christendom te verliezen, zoals Christus voorspeld heeft. Hij heeft gezegd dat er geroepen zal worden: ‘Zie, hier is de Christus, of daar’ (Matth. 24:23). Als nu iemand de Heilige Geest ontvangen heeft, dan verstaat hij de leer van deze verbonden. Deze leer is uitgewerkt in zijn hart, zodat het hem zelfs geen moeite kost om deze leer te verklaren van zijn hart af. En dan zal hij wat hij zegt, laten horen gegrond op en overeenkomstig de Heilige Schrift.

En niet alleen de verbonden zal deze mens begrijpen, maar ook de zegeningen van het verbond der genade zal hij tot op de grond toe kennen. En wat zijn deze zegeningen, deze weldaden? Ze zijn – en nu noem ik er u maar twee – rechtvaardigmaking en heiligmaking. Zodat een mens die de Heilige Geest ontvangen heeft, niet eerst een boek moet nemen, ook niet de Bijbel, teneinde te leren verstaan wat de dingen te zeggen hebben, maar hij spreekt over de dingen met zijn hart. En dan weet hij van tevoren dat wat hij zegt met de Heilige Schrift overeenkomt. En zo is hij ook in staat om wanneer hij iemand ontmoet die anders spreekt, al zou dit spreken ook gelijken op de waarheid, de fouten, de gebreken, de afwijkingen in dat spreken aan te wijzen. Want als iemand de Heilige Geest ontvangen heeft, dan heerst hij over de wereld in Christus Jezus in betrekking tot de leer der waarheid. De wereld weet het niet. En zij die waarlijk tot de Kerk van Christus mogen behoren, weten het wel!

Wanneer iemand de Heilige Geest ontvangen heeft, dan ziet hij een onderscheid. De apostel Paulus zegt in Efeze 5 vers 8: ‘Want gij waart eertijds duisternis, maar nu zijt gij licht in den Heere.’ Als iemand de Heilige Geest ontvangen heeft, dan heeft hij een ‘eertijds’ en een ‘thans’. Hij ziet onderscheid. Hij ziet het onderscheid tussen de werkzaamheden – bidden, lezen, verbeteren, enzovoort – die bij hem gevonden werden vóór zijn vereniging met Christus Jezus, en het geloof dat hij nú oefent. Godsdienstige mensen willen dikwijls wat weten. Zij wensen dat men hun zegt wat alles is: bidden, bijbellezen, ernstig zijn, af en toe wat zien, wat bewaard worden, uitgeholpen worden, enzovoort. ‘Wat is dat?’, vragen de godsdienstige mensen. Wanneer er nu hier zijn die ook zo spreken, dan zou ik hun willen toeroepen: Wacht even – gij zult de betekenis van deze raad nog

eens leren kennen – wacht even, gij moet het niet weten! Maar gij zult het weten wanneer u de Heilige Geest is geschonken. Want dan leert u verstaan dat het Woord van God levend en krachtig is en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, dat het doorgaat tot de verdeling van ziel en geest en van de samenvoegselen en van het merg, en dat het is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten (Hebr. 4:12). U zult dan zien wat het is waar u nu naar vraagt. En u zult tegelijkertijd God en Zijn werk aanschouwen. En u zult bespeuren dat het ene tegenover het andere staat. ‘Hij neemt het ene weg om het andere te stellen’, zo zegt de schrijver van de brief aan de Hebreeën (Hebr. 10:9).

Wanneer iemand de Heilige Geest geschonken is, dan is de Bijbel voor hem opengegaan tezamen met zijn hart. Bijbel en hart gaan in hetzelfde ogenblik open. Een mens die de Heilige Geest ontvangen heeft, is niet in staat om de moeilijke plaatsen van de Heilige Schrift te verklaren, maar hij is wél in staat om te zeggen wat de gronden zijn van zijn godsdienst.

Wij breken af om nog een ogenblik te hebben voor een gemoedelijke toepassing.

Gezongen: Psalm 49:2.

Er werd eens gevraagd: ‘Hebt gij den Heiligen Geest ontvangen?’ (Hand. 19:2). Deze vraag leggen wij u nu voor.

De Heilige Geest is beloofd. Sla hiervoor op bijvoorbeeld de profetieën van Ezechiël en de woorden van de Heere Jezus die we aantreffen in Johannes 14, 15 en 16. De Heilige Geest is verworven. Bloed en tranen, zuchten en benauwdheden heeft dit gekost aan Hem die veel schoner is dan de mensenkinderen (Ps. 45:3). Dus moet de Kerk van Christus – ik bedoel niet de ingestelde – de Heilige Geest bezitten. Ik vraag: Hebt u de Heilige Geest ontvangen? Wanneer was er het ogenblik in uw leven waarin gij hebt gezegd: ‘In mij is de Heilige Geest’? Het is niet moeilijk deze vraag te beantwoorden. Onttrek u aan de beantwoording van deze vraag niet. Het zou tot uw eeuwige schade kunnen wezen!

De Heilige Geest komt in de mens. Gevraagd? Wanneer men erom gebeden heeft? Neen, zonder dat men Hem verzocht heeft te komen. Hij komt. En als Hij gekomen is, dan openbaart Hij Zich. De zaken waarin

Hij Zich openbaart, zal ik nu niet meer noemen. Ik heb er u al verscheidene van laten horen. Dit wilde ik u nog zeggen: Het komen van de Heilige Geest in ons betekent onze levendmaking. Want zonder de Heilige Geest leeft de mens niet geestelijk. Hij is dood door de zonden en de misdaden. Nu zal de verstandige en aandachtige toehoorder denken: 'Ja, maar hoe weet ik nu dat de Heilige Geest gekomen is en mij heeft levend gemaakt?' Wij zijn zo bevoorrecht dat wij op deze vraag het antwoord niet schuldig behoeven te blijven. Als de Heilige Geest in ons is gekomen en ons levend gemaakt heeft, dan openbaart zich dit leven in het gelovig omhelzen van Christus. Dit is een volstrekt betrouwbaar kenmerk. Dit bevat verschillende zaken: overtuiging van schuld en zonde, ontdekking aan eigen machteloosheid, openbaring van Christus, en andere zaken. Maar hierop komt het neer: de komst van de Heilige Geest in het hart veroorzaakt het aannemen van Christus en van de weldaden die Christus verworven heeft, vergeving van zonden met het recht op het geestelijke, tijdelijke en eeuwige leven, met het recht op geestelijke goederen en op tijdelijke, stoffelijke goederen. En hieraan kunt u weten of u de Heilige Geest ontvangen hebt. Ik vermoei u dus niet met te veel kenmerken, maar wat wij u genoemd hebben is krachtig en genoegzaam. En als uw geweten getuigt dat dit zo niet bij u is, dan zou het uw geluk kunnen wezen wanneer gij ingewonnen wordt om te zeggen dit: 'Wat en hoe het ook bij mij moge wezen, ik mis God, ik mis Zijn beeld. Zo kan ik voor de Heere niet bestaan. Kom ik in deze toestand te sterven, dan ben ik voor eeuwig verloren.' Dit zou het begin kunnen wezen van een goed zaligmakend werk. Maar zolang een mens niet in staat is om zichzelf en de dingen die hij meent wat te zijn, los te laten, ligt hij onder het verschrikkelijk oordeel dat uitgesproken is in de bekende woorden: 'Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen' (Gal. 3:10).

Luister! Ga niet op in de tastbare dingen, in de wereld, in de zonde. Zegt uw geweten u dat gij u af en toe aan de zonde overgeeft, keer terug! Gij gaat uw eeuwige verdoemenis tegemoet zo gij dit niet doet. En hiervoor is het nog tijd. Zou God uw levensdraad afsnijden, u zou reddeloos verloren zijn. Bezoek de plaatsen niet waar u de zonde kunt bedrijven zonder dat iemand van de mensenkinderen het ziet. De zonde is voor de

natuurlijke mens een lekkere beet, maar o, zij is zo bitter! En er wordt zo duur gezondigd. Want het komt aan het licht, vroeg of laat. Zonder u veel af. Waar u het maar vinden kunt, daar moet u heengaan om in de eenzaamheid te kunnen wezen. En daar moet gij uw hart uitstorten, zij het ook voor een onbekende God. U moet zeggen met welke moeilijkheden u loopt, welke vragen u tormenteren, kwellen. Het moet er alles uit. U kunt het zo goed tegen God zeggen, want Hij zwijgt, Hij maakt het aan een ander niet bekend, Hij houdt het voor Zich. En gun u geen rust voordat dat woord eruit kan komen: 'Ik heb de Heilige Geest ontvangen.' Bekommer u niet over allerlei dingen. Er werd eens in een gezin een kopje gebroken. De huisvrouw maakte zich boos. Er was een begenadigd mens. Deze sprak: 'Ach, zolang gij u zo boos kunt maken over het breken van een kopje, zijt gij geen ontfermde.' Zo'n uitspraak gaat te ver, maar er is een sterk element van waarheid in. Zeg maar dikwijls: 'Och, wat betekent dit alles – het zijn maar wereldse zaken.' Wanneer de tijd ervoor is, dan worden de moeilijkheden weggenomen, en dan is het zo gelukkig dat er andere voor in de plaats komen. Want weet wel dat u diep beklagenswaardig zou zijn als u geen moeilijkheden had. Zie eens of gij God niet hartelijk kunt danken voor uw moeilijkheden.

Getuigt Gods Geest in uw hart dat Hij in u is, open uw hart verder, steeds verder voor Hem. Hij is een goede Geest. En wanneer ik het zo mag uitdrukken: Hij meent het zo uitnemend met ons. Al wat Hij doet, is goed, godverheerlijkend en zielzaligend. Daarom, open uw hart meer en meer voor Hem. Blus Hem niet uit. Wie de Heilige Geest uitblust, blust zijn leven uit, zoals zovelen gedaan hebben. Bedroef de Heilige Geest niet. De Heilige Geest te bedroeven is erger dan het bedroeven van zijn moeder of vader, van zijn vrouw, man of kind. 'Verhardt u niet, maar laat u leiden' (Ps. 98:4 ber.).

En ouders, houd deze dingen uw kinderen voor. Laat de teugels niet te slap hangen. Wij leven in een tijd waarin de kinderen en jonge mensen veel te veel wordt toegelaten. Gij die gesteld zijt over uw kinderen, laat de teugels niet zo slap hangen. Vermaan ze en geef hun een voorbeeld. Laat u niet uit het veld slaan wanneer u hoort dat u ouderwets bent. Het nieuwerwetse, zoals dit genoemd wordt, richt een volk te gronde. 'Gerechtigheid verhoogt een volk, maar de zonde is een schandvlek der natiën' (Spr. 14:34).

Wees erover verblijd dat u de gelegenheid hebt om verandering te brengen in uw leven. Deze verandering hebben de onbegenadigden nodig, maar ook de begenadigden. Want de Kerk bestaat uit afgezakte leden.

Amen.

Gebed:

Heere, vergeef al het zondige in het prediken. En doe ons nochtans erkentelijk zijn dat U wilde schenken wat er gezegd is. En wil het gebruiken tot verheerlijking van U en zaligheid van ons. Leer ons met vreze en beven onze zaligheid te werken, in de wetenschap dat Gij het zijt Die in ons werkt beide het willen en het werken naar Uw welbehagen. Zo wij menen dat er van onze pogingen niet veel gezien wordt, leer ons wachten en uitzien. Wij hebben misschien U al zo lang laten wachten. Bovendien, waar het er door Uw genade om te doen is, daar komt U op Uw tijd, in Uw weg, steeds. Of het nu geestelijke dan of het stoffelijke zegeningen geldt, Gij komt. Want de Kerk had nooit gezien de rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad, zoekende brood. In dat heerlijke verre land, waarin de lust van de gelovige is, zijn voorzieningen getroffen voor de tijd en voor de eeuwigheid beide. Daaraan ontbreekt niets, zomin als aan U iets ontbreekt. Maar aan ons ontbreekt alles. En zo moeten wij dan de vervulling van onze nood bij U zoeken. En daarom zegt Uw getuigenis: 'Zoekt Mij en leeft.'

Wij gaan nu weer uit elkaar. Behoed ons. Laat het het gebed van ons hart zijn: 'Doe ons vanhier niet optrekken, tenzij dat Uw aangezicht mede optrekt.' En laat ons U nodig hebben in kleine en in grote dingen, bij dag en bij nacht, onder ons werk en daarbuiten. Want wij kunnen geen ogenblik U missen. Gedenk ons en onze kinderen. Gedenk de gezinnen. Gedenk Uw Kerk over de ganse aarde. Gedenk onze zieken, onder wie er zijn die zeer, zeer ernstig ziek zijn. En leer nog, terwijl het tijd is, het hart te wenden tot U. 'Mijn zoon, geef Mij uw hart.' Laat dit door hen, laat dit door menigeen gedaan worden.

Amen.

Gezongen: Psalm 16:3 en 4.

Johannes Calvijn over Mattheüs 11:28

‘Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven.’

Nu nodigt Hij op vriendelijke toon hen tot Zich van wie Hij weet dat zij geschikt zijn om Zijn discipelen te worden. Want hoewel Hij bereid is om de Vader aan iedereen te openbaren, geeft de grote menigte daarop echter geen acht en laat Hem voor wat Hij is, omdat zij niet voelt dat zij Hem nodig heeft. De schijnvromen bekommeren zich niet om Christus omdat zij met hun eigen gerechtigheid verzadigd zijn; zij hebben geen honger en dorst naar Zijn genade. Zij die aan de dienst der wereld overgegeven zijn, achten het hemelse leven volstrekt niet. Dit soort mensen zou Christus dan ook vergeefs tot Zich roepen. Daarom keert Hij Zich tot de ellendigen en benauwden.

Voorts noemt Hij hen die vermoeid zijn, belasten. En hiermee heeft Hij niet in het algemeen het oog op hen die door kommer en zorg neergedrukt worden, maar op degenen die onthutst zijn vanwege het gevoel van hun zonden en, door vrees voor Gods toorn verslagen, onder zo grote last bezwijken. Weliswaar vernedert God de Zijnen op veel manieren. Maar omdat velen die onder ellende en armoede gebukt gaan toch onverbroken van hart blijven, heeft Christus met de vermoeiden en belasten hen op het oog, die zich schuldig rekenen aan de eeuwige dood en daarom benauwd zijn in hun geweten; zij gaan innerlijk onder hun ellende zo gebukt dat zij bezwijken. Want bezwijken maakt ons vatbaar om Zijn genade te ontvangen. Het is alsof Hij zei dat de reden dat Zijn genade door de meesten versmaad wordt, is dat er zo weinigen zijn die hun armoede en gebrek voelen. De trots of ongevoeligheid van zulke mensen moet echter geen hinderpaal zijn voor verslagen zielen die naar verlossing smachten.

Laat dan allen varen die door satans waandenkbeelden behekt zijn en in de dwaling verkeren dat zij enige gerechtigheid buiten Christus hebben, of zich verbeelden in deze wereld welgelukkig te zijn en dat hen niets ontbreekt. Wat ons betreft, ons gebrek en onze armoede vuren ons aan om Christus te begeren. En aangezien Christus geen vrucht van Zijn rust ontvangt dan in degenen die bezwijken onder het gewicht van hun last, moeten

wij bedenken dat er geen schadelijker vergif is dan die ijdele en valse inbeelding die of door wereldse voorspoed of door onze eigen gerechtigheid en deugd in ons verwekt wordt. Laat ieder van ons zich dan steeds opwekken om vóór alle dingen zorg te dragen zijn geest los te maken van het snoepgoed van de wereld, en ook om zich te zuiveren van vals vertrouwen.

Verder, hoewel deze zo noodzakelijke voorbereiding tot het ontvangen van Christus' genade de mens geheel en al verbrijzelt, moeten wij haar toch altijd beschouwen als een gave van de Heilige Geest. Want zij is een beginsel van bekering dat niemand zich door eigen kracht geven kan. Voorzeker heeft Christus ook niet willen aantonen wat de mens zelf kan doen, maar slechts hoe zij die tot Hem komen, gesteld moeten zijn.

Zij die de moeite en de last alleen op de ceremoniën van de wet laten slaan, nemen de woorden van Christus te beperkt. Ik stem wel toe dat de last van de wet ondraaglijk was en dat zij de zielen moe maakte, maar wij moeten onder de aandacht houden dat, zoals ik gezegd heb, Christus alle benauwden de hand reikt, om tussen Zijn discipelen en de verachters van het Evangelie verschil te maken. Maar men moet goed letten op de algemene formulering die hier wordt gebruikt. Want Jezus Christus heeft nadrukkelijk genodigd, zonder uitzondering, *allen* die vermoeid en beladen zijn, opdat niemand zich de deur sluite door wantrouwen en verwerpelijke twijfel. Zulken zijn echter slechts weinig in getal. Want onder de ontelbare schare die verloren gaat, worden er slechts heel weinig gevonden die vóelen dat zij verloren gaan.

De verkwikking die Hij belooft, bestaat in de genadige vergeving van zonden. Deze alleen brengt ons in een staat van rust.

Bijbelverklaring. De Nederlandse vertaling is herzien aan de hand van het Franse uitgave van 1563

Gedeelte van een predikatie van dr. H.F Kohlbrugge, gehouden tijdens de cholera-epidemie van 1849

Wanneer Gods gerichten op de aarde zijn, dan leren de inwoners van de wereld gerechtigheid. De rechtvaardige God moet ons vanwege onze ongerechtigheid straffen. Echter in het midden van de toorn blijft Hij aan Zijn barmhartigheid gedenken. Hij straft en bedroeft ons niet van harte. Maar wanneer Hij ons neerwerpt, dan doet Hij het opdat wij ons tot Hem zouden bekeren, de ongerechtigheden loslaten, Zijn sterkte aangrijpen, en gerechtvaardigd worden in de gerechtigheid, welke voor Hem geldt. Zijn woord laat Hij komen: ‘Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven’ (Gen. 2:17). Daarentegen bewijst Hij ook hoezeer Hij het van harte meent, wanneer Hij, de Heere HEERE, tot ons spreekt: ‘Ik heb geen lust in den dood des stervenden’ (Ezech. 18:32). Ja, dat spreekt Hij met een eed: ‘Zo waarachtig als ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekeere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?’ (Ezech. 33:11).

Predikatie over Johannes 1:29, 14 oktober 1849

Gebed van Johannes Calvijn bij Klaagliederen 3:32-39

Geef, almachtige God, aangezien wij vandaag de dag door zovele beroerten heen en weer gedreven worden en in de wereld alles in verwarring is, en waarheen wij onze ogen ook wenden, niets dan dikke duisternis ons tegemoet komt, dat wij leren alle hindernissen te overwinnen en onze ogen boven de wereld te verheffen, opdat we op die manier erkennen dat alles wat ons nu toevallig lijkt te geschieden, door Uw aanbidderlijke raad wordt bestuurd, opdat we daardoor naar U zouden verlangen en zouden weten dat er voor ons altijd hulp voorhanden is in Uw barmhartigheid, zo dikwijls als wij ootmoedig vergeving zoeken voor al onze overtredingen, in Christus Jezus, onze Heere. Amen.